

Ignoran-
tiam ob-
tentu fidei
regūt non
sine fidei
scientiaq;
dedecore.

Matt. 23⁶

§. 3. At fides anteponenda scientijs. Tecum sentio, & cur ita sentiam, alibi dicam. Idem tamen penitus persuasum habeo, fidei interesse plurimum, si concordare scientiæ demonstratur. Neque illud ab ijs expectandum, qui, dum notionibus clavis obscuras subrogant, scientiæ fundamenta convellunt. Fac primam notionem minùs esse dilucidam, reliquas autem omnes & ordinatim, & evidenter à prima deductas, demonstratum nihil fuisse concedes. Sin autem nec prima perspicua, reliquæ vero cum perinde obscuræ, tum nullo vel inter se, vel cum prima nexu conjunctæ, sed tumultuario disputandi impetu temerè congestæ, ecquæ scientiam cum fide conciliandi fiducia, cum scientiam funditus eversam videas? quâ tamen arte scientiæ illius tela textitur, quâ Doctores hoc tempore *magnificent fimbrias, & cathedras primas ambiunt*. Fundamenta, inquit, scientiæ à fide petimus. Non fundas scientiam, sed cum fide confundis. Num claritate solâ nititur, quam autoritate fundatam ponis scientiam? Commiscere pergis quæ conciliare debebas. Cave autem quisquis es qui talia moliris, ne Philosophiam subornatam, atque ad prævaricandum instructam videaris inducere. Satiùs esset ingenuè fateri nil te de rerum naturis intimis exploratum habere, quam depravatas earum notiones, velut exploratas obtrudere. Nonne hoc vafritiem subolet? Si corpus sit extensum, nescio quo pacto Christi corpus in Eucharistiâ constituam. Fingam igitur aliam notionem corporis quam licet turbidam, & inspidam adulescentes ut imbibant, alijsque propinent magnis clamoribus cogam. Alia non pauca quæ majorem nauseam pariant tantillo Dialectici salis aspersa avidè forbent. Tum per longum, tenebrosum, salebrosum, anfractuosum iter diuturnâ & lassitudine, & caligine, & vertigine cæcos ad Eucharistiæ mysterium contemplandum adducam, cumque multo studio ea ignorare didicerint, quæ pueris sine studio notissima erant, ut inter rem & nihil, existentiam, & possibilitatem, substantiam & accidens, cognitionem & cognitum, permixtis jam diu proprietatibus, vix, aut ne vix quidem discrimen inveniunt, facile sibi, confusis corporis & spiritus notionibus patientur illudi, quibus ubicatione spirituali corpus quomodolibet formari, locari, transportari posse suadebo; neque verendum erit ne iter quo in tantas seducti sunt tenebras, viribus ingenij debilitatis, & obcæcatis relegant, quod integris tanto labore & tædio factum meminerint. Negas à te isto dolo malo agi. Credo equidem, qui quod agis inscitia potius, quam astutia tribuam; sed utriusque te & suspectum, & postulatum à malevolis scias velim, neque aliâ re ullâ, quantum hujuscemodi Scholasticorum explicationibus à naturâ corporis alienis diviniissimi Mysterii sanctitatem profanæ Hæreticorum prostitui petulantia. Quorum procacitatem inferius repressam videbis, cum veteri, & à nemine non intellectâ corporis notione retentâ, neque ullo modo vel distorta, vel leviter inflexa, in Eucharistiâ panem absentem, Christum corpore, anima,

Di-